

MEMÒRIA GRÀFICA

Arribada del carter reial al camp del Pujolet

Anualment i durant les festes de Nadal, la mainada i les famílies esperen l'arribada dels Reis d'Orient. Aquest document gràfic ens presenta el carter reial durant la seva arribada al camp del Pujolet de la ciutat de Manresa amb una gran expectació. La seva entrada va comportar l'alegria de la seva estada i la recollida de totes les cartes dels nens i nenes adreçades als Reis d'Orient. Per **Jaume Pons**.

HISTÒRIES DEL BAGES - NÚM. 286

Els molins manresans (1)

El primer ús de l'aigua com a energia hidràulica el trobem en els enginys per moldre els grans de cereals. Per **Francesc Comas**

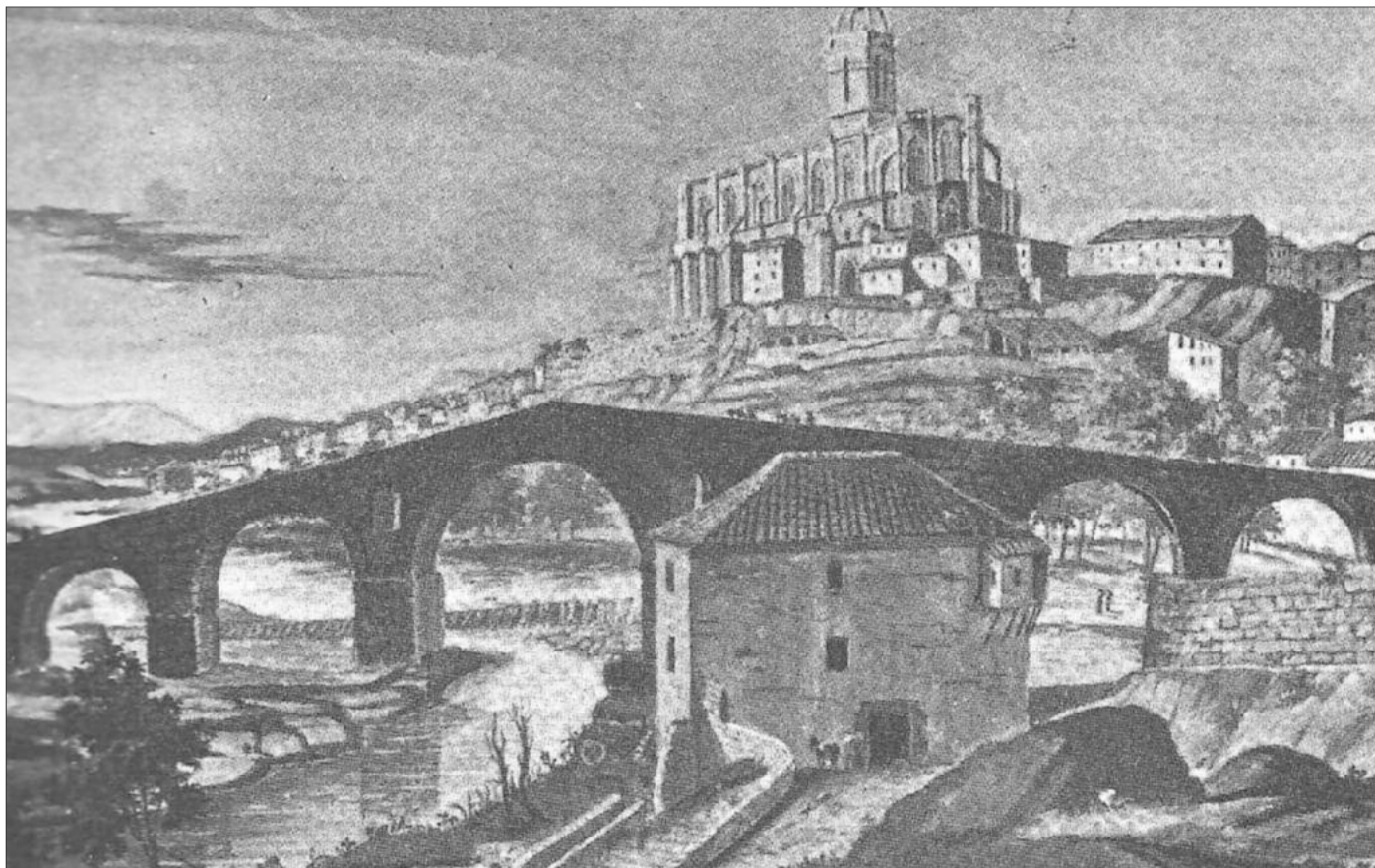
A Manresa durant l'època medieval i moderna hi havia diferents molins. La ciutat, que per la seva situació geogràfica gaudeix d'un riu, el Cardener, i una colla de torrents que passaven molt a prop del seu recinte emmurallat -principalment el de Predicadors i el de Sant Ignasi- a més de la Sèquia, a partir del segle XIV, no ha desaprofitat l'ajuda de l'aigua per fer moure diversos enginys, primer en les activitats artesanals i després en les industrials.

El primer ús de l'aigua com a energia hidràulica el trobem en els molins fariners. Manresa, per la seva situació de lloc de pas de productes -camí ral cap a la Segarra, que és una comarca bladera- i les seves condicions geogràfiques com l'abundància de corrents fluvials i de mà d'obra, oferia avantatges per a la instal·lació de molins fariners, els quals, mitjançant moles mogudes per la força de l'aigua, molien els grans de cereals.

Els molins fariners han estat nombrosos al llarg del temps i molts han tingut, més endavant, altres usos.

Un dels que trobem documentat ja al segle XI és un molí fariner situat al costat del Pont Vell i que ha persistit fins a final del segle XX, encara que amb diferents usos, ja que a partir del 1862 va ser venut el salt a la societat Argemí, Gallifa i Companyia, que va transformar el molí en una fàbrica tèxtil. Era coneguda amb el nom de la fàbrica del Pont Vell i Molí Nou a causa de l'ampliació del molí i la construcció de la resclosa l'any 1712. L'obra de la resclosa va començar el 27 de setembre d'aquell any i va acabar el 4 de desembre i es va fer amb roures tallats de la zona del Grau de la Coromina de Viladordis.

En aquells anys el molí era propietat del comú, que l'arrendava a subhasta pública. A mitjan segle XIX l'Ajuntament el va vendre a la societat Argemí, Gallifa i Companyia. Aquesta empresa va instal·lar-hi una fàbrica tèxtil (1862) que

Gravat de l'època on es pot veure el Molí Nou, el Pont Vell i, al fons, la Seu de Manresa

va funcionar, amb diferents noms comercials, fins a la segona meitat del XX.

Durant el famós aiguat del 12 d'octubre del 1907 els bombers en van haver de rescatar 37 obreres i 5 obrers a través de la teulada de la fàbrica.

Aquesta fàbrica, al mig d'una de les entrades més importants de la ciutat, va ser enderrocada el 1985.

Altres molins a prop del perímetre urbà era el molí de la Tria, documentat des del segle XV, i que es trobava a l'extrem de l'actual carrer de les Piques, vora el riu Cardener.

Al final del torrent de Sant Ignasi, a prop de la capella de Sant Marc, hi havia

el molí del Salt, a l'indret conegut amb el nom del Salt dels Gossos, i Molinet al Balç de Madrena, documentat des del segle XV i que més endavant també va passar a ser propietat del municipi.

En aquest punt el torrent presentava un desnivell d'uns catorze metres i per això la potència de l'aigua va ser aprofitada per un molí fariner, al segle XVI, que després es va convertir en la fàbrica tèxtil del Salt.

A l'actual plaça de Sant Ignasi hi havia el molí de Santa Llúcia, construït el 1787, i que també es va convertir en una fàbrica tèxtil, la de l'Areny.

Un altre molí era de la Travessa, que es

trobava sota la Creu de Coll Manresa, on el riu forma un congost i queda encaixonat. Aquest molí era de propietat particular, però a mitjan segle XVII el va comprar el comú de la ciutat. Al segle XVIII ja no funcionava i en començar el XIX va ser enderrocada i al seu lloc es va construir la presa per conduir l'aigua cap a la fàbrica del Pont de Fusta, situada al mateix lloc on avui s'aixeca l'hotel Pere III.

Riu avall hi havia el molí de les Obagues, al mateix indret on hi ha ara l'edifici tancat d'una farinera. Aquest molí, que està documentat des del començament del segle XIV, es trobava en l'indret de Çes Ubagues jusanès.